

Liite Yla 2.9.2025

Vuoden 2026 talousarvion yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Kuntalaisaloite kaupunkipyörien maksuttomuudesta nuorille
TRE:3108/02.00.01/2025

Kuntalaisaloite kaupunkipyörien maksuttomuudesta nuorille TRE:3108/02.00.01/2025

Nuorisovaltuusto on 27.3.2025 kokouksessaan jättänyt aloitteen kaupunkipyörien maksuttomuudesta alle 24-vuotiaille. Aloitetta perustellaan sillä, että kaupunkipyörien käyttö on nuorten keskuudessa vähäistä ja maksuttomuus voisi kannustaa käyttämään pyöriä lisäten samalla arkiliikkumista. Kaupunkipyörien käyttöä peilataan erityisesti sähköpotkulautojen käyttöön ja niiden suosioon.

Kaupunkipyörät ovat nyt jo edullisia käyttää, sillä yli puoli vuotta kestävä kauden käyttöoikeus maksaa vain 30 euroa ja kuukauden mittainen käyttöoikeus 10 euroa. Päivän käyttöoikeuden voi ostaa 5 eurolla ja yksittäisen matkan 2 eurolla. Maksuttomuudella ei arvioida olevan niin suuria hyötyvaikutuksia, että se kannattaisi toteuttaa esitetyllä tavalla. Kaupunkipyörien suosiota nuorten keskuudessa tulee kasvattaa muilla keinoin.

Nykyinen kaupunkipyöräjärjestelmä on käytössä vuoden 2027 loppuun. Nykyisen järjestelmän puitteissa voidaan tehdä rajallisesti erilaisia toimenpiteitä, jotka tähtäävät kaupunkipyörien suosion kasvuun nuorten parissa. Tällaisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi kaupunkipyörien markkinointi nuorille luonteivissa kanavissa sekä kaupunkipyöräasemien sijoittelu siten, että ne palvelevat erityisesti nuorten tekemiä matkoja. Näitä toimenpiteitä on jo tehty kausien varrella, ja mm. tänä vuonna nuoret ovat markkinointisuunnitelman yhtenä kohderyhmänä.

Ihmisten liikkumistapaan vaikuttavat päätekijät tärkeysjärjestyksessä ovat vaiva, aika ja raha. Siispä seuraavan kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnassa tulee tavoitella erityisesti käyttämisen vaivattomuutta ja ajansäästöä. Kaupunkipyörien käyttöönoton nopeus, sujuvuus ja helppous, tiheä asemaverkko ja mahdollisuuksien mukaan sähköavusteiset pyörät ovat avainasemassa näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Nämä laatutekijät koskevat nuoria siinä missä kaikkia muitakin ikäryhmiä. Myös seuraavasta kaupunkipyöräjärjestelmästä pyritään saamaan niin edullinen, että mahdollisimman monella on taloudelliset edellytykset käyttää kaupunkipyöriä.

Vuoden 2026 talousarvioehdotus ei sisällä aloitteen mukaista kaupunkipyörien maksuttomuutta alle 24-vuotiaille nuorille.

Aloite kaupunkipyörien maksuttomuudesta nuorille

Kaupunkipyörien käyttökausi on taas edessä. Kaupunkipyöriä näkyi liikenteessä erittäin maltillisesti viime kesänä. Etenkin tamperelaisten nuorten keskuudessa kaupunkipyörien käyttö on liian vähäistä. Samalla puhutaan paljon nuorten vähäisestä liikkumisesta, sekä lisäksi sähköpotkulautojen käytön aiheuttamista kaupunkikuvallisista haasteista.

Kaupunkipyörät eivät ole tarpeeksi houkutteleva vaihtoehto sähköpotkulaudoille. Vaikka kaupunkipyörien hinnat ovat sähköpotkulautoja alhaisempia, sähköpotkulaudat koetaan nuorison keskuudessa houkuttelevampana niiden vaivattomuuden takia.

Vaikka kaupunkipyörien käyttömaksut ovat todella maltillisia, nuoret eivät ole kokeneet tätä liikkumismuotoa omakseen. Nyssen vuoden 2024 kaupunkipyörien käyttökyselyssä vastaajista vain 10 prosenttia on ilmoittanut käyttävänsä kaupunkipyöriä koulumatkoihin. Maksuttomuus merkittävästi kannustaisi ja helpottaisi nuorten arkiliikkumista, ollen varteenotettava vaihtoehto sähköpotkulautojen käytölle tai julkisella liikenteellä kulkemiselle.

Nuorena opittu kaupunkipyörän käyttö jatkuu helposti tulevaisuudessakin. Myös vanhempi tamperelainen väestö voisi innostua kaupunkipyörien käytöstä nuorten esimerkistä.

Tampereen nuorisovaltuusto ehdottaa alle 24-vuotiaille nuorille oikeutta käyttää kaupunkipyöriä ilmaiseksi. Näin saadaan lisättyä arkiliikuntaa ja sitoutettua nuoret kestävään liikkumiseen.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 27.3.2025.

Lisätietoja:

Tampereen nuorisovaltuusto

nuorisovaltuusto@tampere.fi

www.tampere.fi/nuorisovaltuusto